

යෝග දරුණනයේ අන්තර්ගත මනස පිළිබඳ ඉගැන්වීම්වල උපයෝගීතාව
පිළිබඳ විචාරාත්මක අධ්‍යයනයක්

පී. එල්. පී. ජයලාල්

දරුණන අධ්‍යයනාංශය, ජෝර්ඩන් විශ්වවිද්‍යාලය

pljprasad@gmail.com

ප්‍රතිඵල පද: පත්‍රක්ෂූපලී දරුණනය, පෙරදිග දරුණනය, මනස, යෝග දරුණනය, සාංඛ්‍ය දරුණනය

1. හැඳින්වීම

දරුණනය පෙරදිග හා අපරදිග යනුවෙන් ප්‍රධාන කොටස් දෙකකට වෙන් කර අධ්‍යයනය කරයි. මෙම පරික්ෂණය පෙරදිග දරුණනය කේත්දු කර ගතිමත් සිදු කරයි. පෙරදිග දරුණනයේ කේත්දුස්ථානය වශයෙන් සැලකෙන හාරතය හෙවත් ඉන්දියාව තුළ උත්පාදනය වූ යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් මෙහි දී අවධානය යොමු කර ඇත. ජ්‍යෙෂ්ඨ දාරුණනීක ගුරුකුලවලට අයත් සම්පූද්‍ය හයක් අතරට මෙම යෝග දරුණනය ද අයත් වේ. එකී ජ්‍යෙෂ්ඨ දාරුණනයේ සාංඛ්‍ය හා යෝග වශයෙන් දෙකක් පවතින අතර සාංඛ්‍ය දරුණනය යෝගවල න්‍යායාත්මක පදනම වේ. යෝග දරුණනය එහි ප්‍රායෝගික පැතිකාව වේ. මෙම යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් ද බොහෝ දාරුණනීක පදනම් ඉදිරිපත් වී ඇති අතර, මෙම පර්යේෂණයේ දී මූලික අවධානය යොමු වන්නේ පත්‍රක්ෂූපලී යෝග දරුණනය පිළිබඳවයි. දාරුණනීක විෂය කේත්තුය තුළ අධ්‍යයනය කරනු ලබන මාත්‍යකාවක් වශයෙන් මනස පිළිබඳ අධ්‍යයනය හඳුන්වා දිය හැකි ය. බොහෝමයක් පෙරදිග දරුණනවල මනස පිළිබඳ විවිධාකාර අදහස් ඉදිරිපත් කර ඇති අතර මෙම පරික්ෂණයේ අධ්‍යයන කේත්තුය මගින් ප්‍රධාන වශයෙන් අවධානය යොමු කෙරෙන්නේ යෝග දරුණනය මගින් සිත විවරණය කර ඇති ආකාරය අධ්‍යයනය කිරීමට ය. මෙම පරික්ෂණය සිදු කිරීම සඳහා මූලික වශයෙන් ගොඩ නගාගත් උපන්‍යාසය වන්නේ, මනස නිසි ලෙස පාලනය කර පංවෙනුදිය ම එයට නැතු කර ගතිමත් කායික හා මානසික නිරෝගීභාවයක් මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික ගුණ වර්ධනයට අවශ්‍ය මනෝවිද්‍යාත්මක හා ප්‍රායෝගික මාර්ගෝපදේශනයක් යෝග දරුණනයේ අන්තර්ගත වන බවයි. මෙම අධ්‍යයනයේ පරික්ෂණ ගැවැලුව වශයෙන් යොදා ගන්නේ යෝග දරුණනයේ මනස පිළිබඳ ඉගැන්වීම්වල ස්වභාවය කුමක් ද? යන්න සෞයා බැලීම ය. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණු කිහිපයක් ද දක්වීය හැකි ය. යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් මෙන් ම එහි අන්තර්ගත මනස පිළිබඳ විවරණය පිළිබඳ ගවේෂණ කිරීම, මෙහි අන්තර්ගත ඉගැන්වීම ප්‍රායෝගික වශයෙන් මිනිස් ජීවිතවලට අදාළ කරගත හැකි ආකාරය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දීම, පෙරදිග දාරුණනීක සංකල්පවල වැදගත්ම හා එහි ගුණාත්මකභාවය ප්‍රකට කිරීම වැනි පරමාර්ථ කිහිපයක් මෙම පරික්ෂණය මගින් සාක්ෂාත් කිරීමට උත්සුක වේ.

2. සාහිත්‍ය විමර්ශනය

යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් වන ද්විතීයික මූලාශ්‍රය අතර වැදගත් කෘතියක් වශයෙන් හරිස්වන්දු කවිරත්නයන්ගේ 'පත්‍රක්ෂූපලී යෝග දරුණනය' (1956) නම් කෘතිය වැදගත් ය. මෙම කෘතිය මගින් පත්‍රක්ෂූපලී යෝග සූත්‍ර විවරණය කිරීමක් සිදු කරමින් යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් විවරණයන් සිදු කර ඇත. මෙහි සූත්‍ර 196ක් පමණ සම්බන්ධයෙන් අදහස් දක්වීම සිදු කර ඇත. තවත් වැදගත් කෘතියක් ලෙස කරගම්පිටියේ ජීනරත්න හිමි විසින් රවනා කරන ලද 'යෝග වන්දිකා' නම් වූ සිංහල පාත්‍රක්ෂූපල දරුණනය (1971) කෘතිය දැක්වීය හැකි ය. පත්‍රක්ෂූපලී යෝග සූත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විවරණ සපයමින් යෝග දරුණන

සම්බන්ධයෙන් ගවේෂණයක් ඉදිරිපත් කොට ඇත. එසේ ම යෝග දරුණනය පිළිබඳ රචනා වී ඇති තවත් වැදගත් කාන්තියක් ලෙස සරත්වන්දු ජයකාචිගේ 'යෝගාසන හා විශ්ව ගක්තිය' (2000) නම් කාන්තිය ද දැක්වීය හැකි ය. මෙහිදී යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් වැදගත් කරුණු රාජියක් න්‍යායාත්මක හා ප්‍රායෝගික අන්‍යාස සමඟ සිදු කරන ආකාරය හා එය ජීවිතදායාත්මක ව ගිරියට බලපාන ආකාරය සම්බන්ධයෙන් විශ්ව කර ඇත. 'යෝග පත්‍රක්ෂණ ප්‍රතිඵල පූරුෂ' (පළමු වෙළුම 2004) නම් කාන්තිය ජේ. සෙනවිරත්න විසින් පරිවර්තනය කරනු ලබන්නේ ඕහෝගේ කථා නම් කාන්තිය ඇසුරු කර ගතිමත් ය. මෙම කාන්තිය මගින් පත්‍රක්ෂණ සම්බන්ධයෙන් කරුණු දැක්වීමක් සිදු වේ. ඉහත දක්වා ඇති කාන්තිවල අඩුවැඩි වශයෙන් මනස පිළිබඳ යෝග දරුණනය දක්වා ඇත්තේ මේ ආකාරයේ වෙනම ම අධ්‍යයනයක් සිදු කර නොමැත. එබැවින් මෙම පර්යේෂණය යෝග දරුණනය සම්බන්ධයෙන් වන උග්‍ර පූරුණයක් ලෙස දැක්වීය හැකි ය.

3. ප්‍රතිඵල හා සාකච්ඡාව

යෝග ගබඳය සමාධිය යන තේරුම ඇති "පුළු" ධාතුවෙන් (පුළු සමාධෑ) උත්පාදනය වී ඇති. එනිසා යෝග යන්නෙහි උප්පත්ති අර්ථය සමාධි නම් වේ. පත්‍රක්ෂණ විසින් යෝග යන්නෙහි ලක්ෂණය මෙසේ දක්වා ඇත.

"යෝගයේ විත්තවත්තිනිරෝධ" - සිතේ පැවතුම් වැළැක්වීම

විත්ත යන්නෙන් අදහස් කෙරෙන්නේ අන්ත් කරණ (මත, බුද්ධි හා අභංකාර) හා සම්බන්ධයයි. සිත සන්න්ව ප්‍රධාන ප්‍රකාන්තියේ පරිණාමයයි. එනම් ප්‍රකාන්තියෙන් පරිණාමයන්හි සියලුව ම වඩා සන්න්ව යන්නෙන් පහළුවීම සිතේ ඇති වෙයි. යෝග දරුණනය මූලික වශයෙන් මනස පිළිබඳ ගැඹුරු විශ්වයක නිරත වේ. විශේෂයෙන් ම මෙමගින් සිතේ ඇති වංච්‍ය ස්වභාවය සමාධිත කිරීමට අවැසි මාර්ගෝපදේශනය සපයා ඇත. එහි දී ගැඹුරු දියක දිය රුහු නැගෙන ලෙස කැළඹීමට ලක්ව ඇති සිතුවිලි සමුහයක් නිශ්චල කරන ආකාරයෙන් සිත ද තැන්පත් කිරීමේ හැකියාවක් යෝග දරුණනයේ පවතින බව පෙන්වා දී ඇත. ඒ උදෙසා වූ යෝග ආසන හා අන්‍යාස වැනි කුම්වේද ඇත. මෙහි ප්‍රධාන කොටස් සමාධි පාදය, සාධන පාදය, විභුති පාදය, කෙකවලා පාදය ලෙස දැක්වයි.

යෝග දරුණනය පූදෙක් මනස පමණක් තොව, කායික වශයෙන් ද ඉහළ උපයෝගීකාවකින් යුතු දරුණනයක් ඉදිරිපත් කරන බව දැක්වීය යුතු ය. එසේ ම මෙහි දී ලොකික වශයෙන් මෙන් ම ලෝකෝන්තර වශයෙන් ද යථාවත්ත්වයක් ඇති කර ගැනීමේ හැකියාවක් ලාභ කර දී ඇත. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණය වන්මත් සමාජ ගැටුව බොහෝමයක් සම්බන්ධයෙන් ඉතා වැදගත් වේ. ඒ අතර විවිධ රෝගී තත්ත්වයන්ගෙන් ආරක්ෂා වීමට, පිරිපූන් නිරෝගීමන් සිරුරක් ලබා ගැනීමට, මානසික වශයෙන් ඉතා ඉහළ සැහැල්ලු හා නිරවුල්හාවයක් ඇති කර ගැනීමට ඉවහල් වේ. මෙම දරුණනය මනස පිළිබඳ අධ්‍යයනය කරන අතර ම අනෙකුත් දරුණනයන්ට ගැටුවක් වී ඇති හොඳික කය හා අහොඳික මනස එකට එකතු කරමින් අධ්‍යයනය කර ඇත.

යෝග දරුණනයේ ඉදිරිපත් වන වැදගත් ඉගැන්වීමක් ලෙස අඡ්‍රාග යෝග වැදගත් වේ. මෙය යෝග දරුණනයේ ඇති විධිකුමයක් ද වේ. එසේ ම පුද්ගලයෙකුට කායික හා මානසික, ලොකික හා ලෝකෝන්තර අභිවැද්ධිය ලැබීම සඳහා ගමන් කළ යුතු මාර්ගය පෙන්වා දෙන තියමුවන් බඳු වේ. මෙම යෝග දරුණනය ඉපැරණි දරුණනයක් වන අතර බුදු දහම හා බෙහෙවින් සම්පූර්ණ ආකාරයේ අදහස් ඉදිරිපත් කරන දරුණනයක් ද වේ. යෝග

දුරක්‍රියාත්මක ක්‍රමයට මනස යන්න සෙසු ඉතුළුයන්ට සාමේශ්‍යව ප්‍රධාන වන නමුත් එය පළවෙනුයන්ගේ වහල බැමීමට හසු වී තිබෙන බව දක්වයි. ඒ නිසා ම මිනිසා සියලු දුක් කරදරවලට හසු වී ඇත. මෙම කරුණ පිළිබඳ නිවැරදි අවබෝධයකින් යෝග දුරක්‍රියාත්මක පළවෙන මනස පිළිබඳ දුරක්‍රියාත්මක පිළිබඳ විවාරණයක් මෙම පර්යේෂණය මගින් සිදු කර ඇත.

4. නිගමන සහ යෝජනා

මනස නිසි ලෙස පාලනය කර පළවෙනුය ම එයට නාතු කර ගනීමින් කායිත හා මානසික නිරෝගීතාවයක් මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික ගුණ වර්ධනයට අවැසි මනෝචිඛාත්මක හා පායෝගික මාර්ගෝපදේශනයක් යෝග දුරක්‍රියාත්මක අන්තර්ගත වන බව.

5. ආක්‍රිත මූලාශ්‍රය නාමාවලිය

උපාධ්‍යාය, බලදේව (1969). **භාරතීය දුරක්‍රියාත්මක ප්‍රකාශනය**. නිරිපිටියේ (පරි). කොළඹ: ගොඩගේ පොත් මැදුර.

කලන්සුරිය. ඒ. ඩී. පී. (1973). **භාතන බටහිර දුරක්‍රියාත්මක ප්‍රකාශනය**. කොළඹ: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.

කවිරත්න, හරිස්වන්ද (1971). **පාන්ස්ජ්ජල් යෝග දුරක්‍රියාත්මක ප්‍රකාශනය**. නුගේගොඩ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන. ප්‍රකාශන.

ඡයකොඩි, සරත්. (2002). **යෝගාසන හා විශ්වාසකති**. දිවුලපිටිය: සරස්වතී ප්‍රකාශන. ජීතරත්න නිමි, කරගමපිටියේ. (1969). **යෝග විනුදීකා නම් වූ සිංහල පාන්ස්ජ්ජල් දුරක්‍රියාත්මක ප්‍රකාශනය**. කොළඹ: ගොඩගේ පොත් මැදුර.